

Manifest Herenboeren in de maak

Om heel Nederland te kunnen voeden volgens het principe van Herenboeren zijn er 35.000 van die kleinschalige, coöperatieve boerderijen nodig. Dat hebben ze bij Herenboeren Nederland uitgerekend. In dat scenario is er 700.000 hectare aan oppervlakte nodig met allemaal kleinschalige gemengde

boerenbedrijfjes die lokaal de mensen van voedsel voorzien. Herenboeren werkt volgens het principe dat een coöperatie van rond de tweehonderd huishoudens een stuk grond pacht en dan een boer inhuurt die voor hen groente, fruit, vlees, melk en eieren produceert. Om heel Limburg volgens dat concept van voedsel te voorzien, zouden

er rond de 2200 van die kleinschalige boerderijen nodig zijn. Dat het zover niet zal komen, weten ze bij Herenboeren Nederland ook wel, maar inmiddels dromen ze er daar wel van dat het concept uitgroeit tot een beweging die ooit mainstream wordt. Er is een manifest in de maak waarin ze hun droom uiteenzetten.

ACHTERGROND
HERENBOEREN

DOOR JAN HENSELS

FOTO'S HERENBOEREN

Allemaal zelf boer

Het fenomeen Herenboeren wint terrein. Ook in Limburg groeit de interesse voor het concept waarbij een groep mensen een boer inhuurt die voor hen voedsel produceert.

WEERT/VENLO

Verser dan dit kunnen we het niet krijgen. Geogste groente uit de buurt belandt straks dezelfde dag of hooguit een dag later op het bord. Groente uit de supermarkt is vaak niet zo vers", vertelt Ron Geurts, voorzitter van Herenboeren Land van Weert enthousiast. De eerste Herenboerderij van Limburg hoopt na een paar jaar voorbereiding komend jaar de eerste groente en andere etenswaar aan de aangesloten huishoudens te kunnen leveren. De eerste groenten worden in het nieuwe jaar ingezaaid op Landgoed Stillenoord nabij de IJzeren Man in Weert. Daar scharen straks ook kippen en varkens rond. Het rundvlees betrekken de deelnemers van runderen die in de regio op terrein van Natuurmonumenten grazen. De Herenboerderij in Weert zoekt nog enkele tientallen

„**De bedenker van het concept, Geert van der Veer, zag dat het verduurzamen van de landbouw een moeizaam en tijdrovend proces was.**

Douwe Korting

leden om definitief van start te gaan. Geurts rekent erop dat dat gaat lukken. Het Weerter voorbeeld krijgt de komende jaren navolging elders in de provincie. Bij Herenboeren Nederland hebben al belangstellenden uit Venlo, Roermond, Sittard en Heythuysen willen binnenkort een informatieavond houden om leden te werven. Ook elders in het land krijgt het fenomeen steeds meer voet aan de grond. Op zeker twaalf plaatsen zijn er al vergevorderde plannen voor een Herenboerderij.

Knipoog

Het concept van de Herenboerderij vraagt om enige uitleg. De naam roept beelden op van de herenboer van vroeger, een agrariër die genoeg geld had om zijn land door personeel te laten bewerken. De Herenboerderij van nu is daarentegen een

coöperatie waarbij de aangesloten gezinnen een boer inhuren die voor hen op kleinschalige, biologische wijze groente, fruit, eieren, melk en vlees produceert. „De naam is een soort knipoog”, zegt Korting. De bedenker van het concept, Geert van der Veer, zette de eerste Herenboerderij van het land een jaar of vier geleden op in het Brabantse Bostel. „Hij zag dat het verduurzamen van de landbouw een moeizaam en tijdrovend proces was. Dat bracht hem op de gedachte om de zaken eens om te draaien. Hij besloot daarom niet bij de boer maar bij de consument te beginnen”, schetst Korting. In de praktijk gaat het bij een Herenboerderij om een coöperatie van ongeveer 200 gezinnen, een equivalent van zo'n 500 mensen. Het boeren gebeurt in de regel op een stuk grond van rond de twintig hectare. Een volwaardige boerderij staat er niet bij. Een kleiner gebouw of shop volstaat. Voor bepaalde klussen kan de boer een loonwerker inschakelen. Leden betalen eenmalig 2000 euro voor een aandeel om de Herenboerderij mogelijk te maken. Eenpersoonshuishoudens betalen bij de Herenboerderij in Weert de helft. Verder betalen de mensen een bedrag van pakweg tussen de tien en vijftien euro per week om voedsel

van hun boerderij af te nemen. „Hierdoor is de boer die wordt ingehuurd, verzekerd van een vast inkomen”, vertelt Korting. Aan het begin van het jaar bepalen de leden wat de boer moet gaan verbouwen. Mensen kunnen zelf aangeven of ze bijvoorbeeld meer kool of minder prei willen. Dat geldt ook voor het vlees. „Als er veel behoefte is aan gehakt en minder aan riblapen, dan wordt er meer vlees tot gehakt verwerkt, ook vlees van goede kwaliteit”, licht Geurts toe.

Smaak

De smaak van het eten, de eigen gezondheid en dierenwelzijn noemt Geurts als belangrijke redenen voor hem om de Herenboerderij te omarmen. Hij weet ook dat hij terecht kan bij bijvoorbeeld een biologische winkel, maar hem spreekt ook de coöperatieve gedachte erg aan. „Ik zie het als iets positiefs en constructiefs. Het past voor mij bij de gedachte 'Verbeter de wereld, begin bij jezelf'.” Korting ziet de Herenboerderij ook als een sociaal experiment. „Het brengt mensen bij elkaar. Aangesloten leden organiseren bijvoorbeeld picknicks en wisselen recepten uit.”

„**Het past voor mij bij de gedachte 'Verbeter de wereld, begin bij jezelf'.**

Ron Geurts

Reageren?
jan.hensels@delimburger.nl